

# Jaarverslag 2013

VandenEnde  
FOUNDATION  
ondernemend cultuurmecenaat

# Ondernemend cultuurmecenaat

*Het is de missie van de VandenEnde Foundation om ondernemerschap in cultuur te bevorderen. De Foundation doet dit door individuele talenten kansen te geven zich verder te ontplooien en door hen aan te moedigen om met hun kunstzinnige uitingen het leven van anderen te verrijken. Ook worden culturele instellingen gestimuleerd om nieuwe initiatieven te nemen en hun ondernemende kwaliteiten te versterken. Hiertoe verstrekt de VandenEnde Foundation studiebeurzen, leningen en andere bijdragen.*

*De grondleggers van de VandenEnde Foundation, Joop en Janine van den Ende, hebben in de loop van hun maatschappelijke carrière verschillende malen kansen gekregen én gegrepen. Hun ondernemerschap en het vertrouwen in hun eigen intuïtie, heeft hen gebracht waar ze nu zijn. Hun belangstelling voor en betrokkenheid bij cultuur willen zij overdragen op de jongere generaties. Zo willen zij bevorderen dat deze kunnen opgroeien in een sfeer van respect en belangstelling voor kunst en cultuur.*

*Het is de ambitie van de VandenEnde Foundation hierbij een actieve rol te spelen.*



foto: roy beusker

VandenEnde  
FOUNDATION

ondernemend cultuurmecenaat

Jaarverslag  
2013



FOTO: DIEDERIK DE GROOT

*Lynn Jansen, Albert Klein Kranenburg en Nina Overbruggen (vlnr)  
in de voorstelling Een Wintersprookje van M-Lab.*

# Inhoud

- 1**    **Inleiding**    5
  
- 2**    **DeLaMar Theater**    9
  - Interview met directeur Edwin van Balken    9
  - Jaaroverzicht DeLaMar Theater    16
  
- 3**    **Blockbusterfonds**    18
  
- 4**    **Toegekende bijdragen, overzicht**    22
  - Toegekende bijdragen, toelichtingen**    25
    - Muziekbeurzen klassiek    25
    - Muziekbeurzen jazz    32
    - Theaterbeurzen dans    35
    - Theaterbeurzen toneel/performance    38
    - Film- en televisiebeurzen    41
    - Overige projecten    43
  
- 5**    **Staat van baten en lasten**    53
  
- 6**    **Bestuur en medewerkers *VandenEnde Foundation***    54
  
- 7**    **Adviseurs *VandenEnde Foundation***    57
  
- 8**    **Colofon**    59





© LEE FRIEDLANDER / COURTESY FRAENKEL GALLERY SAN FRANCISCO

*Montana, 2008, FOAM.*

# 1

## De mondige mecenas

Sinds een aantal jaren doet zich in het domein van het particulier cultuur-mecenaat een interessante ontwikkeling voor. Er worden meer en meer nieuwe cultuurfondsen opgericht. Vaak met vermogens van ondernemers die hun bedrijf succesvol verkochten of met door vererving verkregen vermogen. Soms wordt het beschikbare vermogen ondergebracht bij een professionele organisatie als fonds op naam. Het Prins Bernhard Cultuurfonds zag zo het aantal fondsen op naam de afgelopen 25 jaar groeien van circa 5 naar ruim 300. Ook banken en vermogensbeheerders bedienen hun cliënten steeds vaker met specifieke filantropische diensten op maat en dragen zorg voor de uitvoering. Zo heeft de mecenas wel de lusten maar niet de lasten bij het realiseren van zijn filantropische idealen.

Er zijn ook initiatiefnemers met een ondernemersachtergrond die de voorkeur geven aan een eigen, professioneel cultuurfonds. Zoals bijvoorbeeld het ondernemers-echtpaar Joop en Janine van den Ende. Zij kozen voor een eigen cultuurfonds: de *VandenEnde Foundation*. Sinds de oprichting van de *VandenEnde Foundation* in 2001 is het aantal grote en middelgrote particuliere cultuurfondsen gestaag toegenomen. Uit een recente rondgang langs negen van onze collegafondsen, kon worden vastgesteld dat het bedrag dat deze fondsen gezamenlijk jaarlijks aan culturele doelen besteden, steeg van ruim 45 miljoen euro in 2001 tot 77 miljoen euro in 2012. Een stijging van ruim 70%! Hierbij is dan nog niet geteld wat talloze kleinere fondsen en individuele vermogenden inmiddels jaarlijks aan culturele projecten geven.

Deze toename van de particuliere belangstelling voor de financiering van kunst en cultuur, brengt ook een specifieke dynamiek met zich mee. Steeds vaker willen mecenasen een persoonlijk stempel drukken en met hun giften-beleid niet alleen onderscheidend, maar vaak ook sturend zijn. Zelf keuzes maken en meer doen dan alleen maar geld geven. De mondige mecenas is in opkomst.

Het past in een trend die ook elders in de filantropie is waar te nemen: de *venture philanthropy*. In sectoren als de zorg en de ontwikkelingssamenwerking is deze trend al geruime tijd zichtbaar. Bij *venture philanthropy* gaat het niet zozeer om belangeloos schenken, maar om het investeren in sociale en culturele projecten en het helpen opbouwen van de duurzame organisatorische capaciteit van de begunstigden. De gevers zijn intensief betrokken bij hun projecten en investeren niet alleen hun geld maar zetten vaak ook hun persoonlijk netwerk in.

Werd door de overheid de mecenas aanvankelijk vooral gezien als beleidsvolgend, de mondige mecenas bepaalt zelf wel wat hij doet. Toch kruisen de paden van de mecenas en de overheid elkaar regelmatig. Al was het maar bij instellingen die van overheidswege gesubsidieerd worden, maar die voor specifieke projecten aangewezen zijn op particulier geld. Nu de overheid een steeds dringender appèl doet op particulieren zich te bekommeren om cultuur, zal dit ook een verandering teweeg brengen in de onderlinge verhoudingen. De overheidssubsidiëring zal niet meer alles bepalend zijn. Ook de mondige mecenas zal de culturele agenda meebepalen. En daar waar de paden van beide partijen elkaar kruisen, verwacht de mondige mecenas van de overheid dat deze zich een betrouwbaar partner toont.

Vooralsnog lijkt dit een goede ontwikkeling. Immers, het ondernemend cultuurmecenaat van particuliere fondsen, zoals de *VandenEnde Foundation*, geeft de culturele instellingen ook nieuwe impulsen. Ook ontstaan er interessante samenwerkingsverbanden, zoals het Blockbusterfonds waarin de *VandenEnde Foundation* samenwerkt met het Prins Bernhard Cultuurfonds, VSBfonds en de BankGiro Loterij.

Maar er kan een moment komen waarop de belangen van wispelturige overheden en de verschillende particuliere cultuurfondsen en mecenasen niet meer parallel lopen of soms zelfs tegenstrijdig zijn. Voor de goede gevers is dit niet wenselijk, voor de culturele sector evenmin. Want ergernis en frustratie zal bij mecenasen onvermijdelijk leiden tot afnemende belangstelling voor dit goede doel. Met als gevolg een afnemende private geldstroom voor cultuur.

De trend van toenemende beschikbaarheid van particuliere financiering van cultuur, leidt tot een herverkaveling van de bestaande geldstromen en van invloedsferen. Zeker als de opkomst van de mondige mecenas verder doorzet. Cultuurbeleid wordt dan niet meer uitsluitend achter de publieke bestuurstaafel vormgegeven. Bij deze herverkaveling van de geldstromen zijn uiteenlopende belangen van veel partijen in het geding. De belangen van de ontvangende culturele instellingen en kunstenaars, van de overheden en van de mondige mecenasen. Belangen als continuïteit, verantwoordelijkheid, variëteit, spreiding, talentontwikkeling e.d.

Er zal ongetwijfeld behoefte ontstaan aan betere afstemming. De inmiddels gestarte verkennende gesprekken tussen een aantal private cultuurfondsen, Raad voor Cultuur en het ministerie van OCW, zijn een eerste stap in de richting van beter wederzijds begrip. Voor de cultuursector, die zich moet verhouden tot de overheden en de private financiers, zijn er nog veel onzekerheden. Onduidelijkheid over de bestendigheid van de cultuurfinanciering door het rijk en de lagere overheden stimuleert niet bepaald de ondernemingszin en innovatiedrang. Anderzijds wordt het animo van private financiers en donateurs om ruimhartig aan cultuur te schenken er niet beter op als bijvoorbeeld nieuwe en bestaande fiscale stimuleringsmaatregelen telkens weer ter discussie worden gesteld.



Hoe dan ook, de mondige mecenas zal zich niet snel in door de overheid bepaalde beleidskaders laten voegen. Maar een serieuze afstemming over de rol die de cultuurfondsen met behoud van eigen identiteit, kunnen en willen spelen en in welke verhouding tot de rol van de overheid, hoort thuis op de lange termijnagenda voor het cultuursubsidiestelsel van de overheid.

Intussen volgt de mondige *VandenEnde Foundation* zijn eigen, ondernemende koers. Waar samenwerking met andere partijen kansen biedt, gaan we die aan zoals in het Blockbusterfonds. Maar eigen initiatief dat past binnen de doelstellingen, is ons ook niet vreemd, zoals het DeLaMar Theater en onze eigen theaterproducties. Het stimuleren van jong talent in de diverse kunstdisciplines blijft een speerpunt evenals onze onverminderde aandacht voor cultuur-educatie.

Dit jaarverslag geeft opnieuw een beeld wat wij verstaan onder ondernemend cultuurmecenaat.

Amsterdam, oktober 2014

Ryclef Rienstra, *directeur*



FOTO: ROY BEUSKER

# 2

## DeLaMar Theater

*Interview met directeur  
Edwin van Balken*



‘Tot de komst van het DeLaMar was er voor iemand als mijn moeder geen theater in Amsterdam. Naar de Stadsschouwburg durfde ze niet omdat ze dacht dat je daarvoor veel van theater moet afweten. Bellevue en Frascati waren te experimenteel, de nog kleinere theaters kende ze niet. Wat ze zocht was een fijne theateravond met bekende acteurs en een mooi verhaal. Niet eens zo’n gekke wens.’

Edwin van Balken komt uit het bedrijfsleven. Hij was onder meer commercieel directeur van NS Stations en hij werkte als Retail Manager bij Schiphol. In november 2009 stortte hij zich op het net herbouwde DeLaMar. Een totaal andere wereld, met een zeer betrokken bestuur en een echtpaar dat tijdens de bouw elk detail nauwlettend volgde.

Het was in het begin even zoeken naar de goede balans, stelt Van Balken. ‘Maar nu zeg ik altijd: als ze niet al zo betrokken waren, zou ik Joop en Janine Van den Ende direct als adviseurs inhuren. We delen een doel: de groei en bloei van het theater.’ De samenwerking was bovendien vruchtbaar; het DeLaMar boekte in 2013 zijn meest succesvolle jaar tot nu toe: 500.000 bezoekers, en het publiek groeit nog altijd.

### ***Kaartverkoop***

Van Balken houdt de kaartverkoop nauwlettend in de gaten. ‘Wat anderen met Facebook hebben, heb ik met het kaartverkoopsysteem’, lacht hij. Kaartverkoop is de leidraad van zijn beleid. Loopt een voorstelling slecht dan zal hij zo snel mogelijk naar de oorzaak zoeken en in het ergste geval speelt het stuk korter dan voorzien. Loopt een voorstelling goed, dan wordt ook daar op ingespeeld. Het meest recente voorbeeld is wat dat betreft *Hij Gelooft in Mij*, de musical over André Hazes. De voorstelling ging op 11 november 2012 in première en stond oorspronkelijk voor acht maanden gepland. Door het succes werd de voorstelling in overleg met de producent verlengd. Als de musical in januari 2015 stopt, is hij bijna twee-en-half jaar te zien geweest.



FOTO: LEO VAN VELZEN

*Huub Stapel, Mannen komen van Mars, vrouwen van Venus.*

*Freek de Jonge, Circus Kribbe.*



FOTO: HENK JAN KAMERBEK

### **Herkenbaar**

Succesvoorstellingen zijn de kurken waarop je theater drijft, Van Balken is de eerste om dat toe te geven. Maar het is niet alleen de kurk, het is ook de inzet. DeLaMar moet een theater zijn waar dat soort stukken staan. Langere tijd, herkenbaar voor het publiek, aantrekkelijk. Van Balken: 'In het begin programmeerden we veel kortlopende, opeenvolgende producties. Dat was duur: je moet steeds een voorstelling opbouwen en weer afbreken. Het was ook lastig om het publiek buiten Amsterdam op de hoogte te houden van de almaar wisselende programmering. Bovendien brachten we min of meer dezelfde producties als de theaters buiten Amsterdam. Op die manier waren we *'just another theatre'* en dat wilden we niet. Dus we besloten allereerst om producties langer te laten staan, om helderder te zijn. Dat was de eerste stap. Vervolgens vroeg ik me af of we niet ook iets bijzonders in de zomer konden brengen. Ik legde het de producenten met wie we werken voor, maar ze moesten lachen. Nee, zeiden ze, in de zomer gebeurt er niks, en dan komt er ook niemand. *'We kunnen wel zien dat je niet uit deze sector komt.'*

### **Eigen producties**

Van Balken: 'Maar we wilden het nog steeds. Ik besprak dit met het bestuur. Zo ontstond het idee voor eigen producties. Om het gat in de zomer op te vullen. En die eigen producties, nou ja, die zijn dus erg succesvol geworden.'

Van Balken vroeg, op voorspraak van Joop van den Ende, actrice Tjitske Reidinga en regisseur Antoine Uitdehaag om eens samen na te denken over een toneelvoorstelling. Iets zomers en toegankelijk, dat langere tijd kon blijven staan. Dat werd in 2012 de voorstelling *Geheugen van Water* en in 2013 *Een ideale vrouw*. Het bleek te werken. Niet alleen bezoekers uit Amsterdam kwamen op de zomerproducties af, ook uit de rest van Nederland. Van Balken koos er bewust voor om niet met die producties op reis te gaan. 'Als het publiek merkt dat een DeLaMar productie ook in een theater bij hen om de hoek komt, wacht het de volgende keer wellicht wat langer met naar Amsterdam afreizen. Daarnaast mikken we op de totaalervaring. Dat is niet alleen een voorstelling, dat is alles er omheen.'

### **Gastvrijheid**

Die totaalervaring bestaat uit zoveel elementen: van thuis tot in het theater en weer terug. Alle losse details leveren niet meetbaar meer bezoekers op, maar als geheel heeft het wel degelijk grote aantrekkingskracht. Van Balken: 'Er is tegenwoordig niet alleen een Grand Café maar ook een Diner Foyer om te eten. Dat kwam omdat we ook groepen wilden faciliteren, daar was eerst geen ruimte voor. We hebben borden laten plaatsen bij Q-park, de dichtstbijzijnde parkeergarage, opdat mensen die van buiten Amsterdam komen meteen weten welke kant ze op moeten. Ook hebben we ervoor gezorgd dat daar nu twee betaalautomaten staan; als onze gasten tegelijkertijd het theater verlaten



staan ze anders eindeloos in de rij bij die ene automaat. Dat kan overigens nóg beter, dat parkeren, we zijn erover in gesprek. Het gaat erom dat iemand thuiskomt na een avond theater en dan niet zegt: “het stuk was leuk, jammer alleen van die file in de garage.’

### **Personeel**

Het personeel is natuurlijk essentieel voor het ultieme welkomstgevoel. Dat lijkt een open deur, maar er zijn niet veel theaters die personeel nadrukkelijk selecteren op hun vermogen “om anderen een glimlach te ontlokken.” Van Balken: ‘Verder vraag ik nieuw personeel altijd hoe ze hun gasten thuis zouden ontvangen. Dan zorg je immers ook dat de wc lekker ruikt, dat het huis er netjes bij ligt, dat er wat te drinken is. Nou, dat doe je dan vervolgens hier ook.’

Veel bedrijven hebben een handboek met tien ‘gastvrijheidsregels’ waaraan men zich moet houden. ‘Wij doen het op mentaliteit. Als er dan iemand ten val komt voor de deur, rent de portier naar buiten om die persoon naar binnen te helpen en een glaasje water aan te bieden. Is het een gast voor de voorstelling, dan mag hij, als hij dat prettiger vindt, altijd een andere keer gratis terugkomen. Minder dramatisch kan natuurlijk ook: Ligt er een propje op de grond, dan wordt dat opgeraapt. Met zo’n handboek zul je net zien dat dat propje er niet in staat.’

### **Dynamic Pricing**

‘Aan *Dynamic Pricing* doen wij niet. Dat vind ik niet passen in een theater. Ik zie het zo: in een vliegtuig – waar dat fenomeen vandaan komt – is de reis, het vliegen, niet het doel op zich. Daar kunnen ze het zich permitteren de kaartprijs te laten verschillen, ook al zit je in dezelfde stoel. In een theater vervult juist het zitten op die stoel je doel van de avond. Daar moet je dus lekker zitten en je niet steeds afvragen of je buurman wellicht minder voor zijn kaartje heeft betaald dan jij. Om eenzelfde reden gaan wij niet met Groupon of andere kortingsboeren in zee. Ik vind: de publiekscontacten zijn het allerbelangrijkste voor ons theater. Die laat ik toch niet over aan een ander?’

### **Kom maar op**

Door de week wordt het DeLaMar overdag verhuurd voor evenementen die niet per se iets met het theater te maken hebben. Maar als een organisatie of bedrijf dat wil, kan politicus én voormalig acteur Boris van der Ham een workshop geven over theaterwetten en hoe je die kunt toepassen in je bedrijfsvoering. Van Balken vindt het interessante ontwikkelingen. Hij ziet nog wel meer mogelijkheden nu de grenzen vervagen tussen kunst en commercie, sowieso een scheiding waar hij niet zo veel mee heeft. Is er ooit écht geprobeerd zoveel mogelijk publiek een theater binnen te halen? Op alle manieren mogelijk? Dat hoeft niet alleen het verzorgen van het publiek te zijn. Het kan ook op andere manieren. Waarom kan Toneelgroep Amsterdam niet een keer een klucht



FOTO: LEO VAN VELZEN

*Porgy Franssen en Tjitske Reidinga in Een ideale vrouw, een voorstelling van DeLaMar Theaterproducties.*

komen doen in het DeLaMar. Daar zou, zijn moeder indachtig, wellicht heel ander publiek op afkomen. 'Waarom niet?' Of, misschien nog wel meer gewenst: waar blijven die nieuwe Nederlandstalig theaterstukken voor de grote zaal. 'Waar is de volgende Maria Goos? Ik zet de deuren open. Kom maar op met die stukken.'

### **Gratie**

Zo barst het DeLaMar vrolijk uit de hokjes van het traditionele theaterdenken. 'Wat er te zien is op het toneel is natuurlijk de kern, maar het publiek en hoe zij hun avond uit beleven is uiteindelijk waar het om gaat. We willen nu eenmaal graag hoge bezoercijfers en zeker ook concurreren met andere vormen van vrijetijdsbesteding. Dat betekent niet dat je alleen maar aandacht hebt voor wat het publiek zegt dat het wil zien.' Dat gaat Van Balken ook weer te ver: 'Maar we brengen wel mooie oorspronkelijke verhalen over echte mensen. En als wij zorgen dat het publiek die verhalen ten volle kan beleven, als de mensen ontroerd en misschien verrast worden, dan ben ik daar tevreden mee. Want dan zullen ze terugkomen in het theater.'



FOTO: LEO VAN VELZEN

*Ria Eimers, Peter Blok en Tjitske Reidinga (vlnr) in De tijd voorbij, een voorstelling van DeLaMar Theaterproducties.*



FOTO: BOB BRONSHOFF

*Hulphond, een muzikale voorstelling van Martine Sandifort en Alex Klaasen.*



# DeLaMar Theater in 2013

## Resultaten

Het jaar 2013 was ongekend succesvol voor het DeLaMar Theater. Het aantal bezoekers steeg ten opzichte van 2012 met 56% en de gemiddelde zaalbezetting met 21%. Dat bracht tevens een verdubbeling van de restaurantbezoekers met zich mee; ook het aantal evenementen en bezoekers vanuit de zakelijke markt groeide in 2013.

## Producties

*Hij Gelooft in Mij*, de musical over het leven van André Hazes, ging op 11 november 2012 in première en speelde heel 2013 zeven keer per week voor een uitverkochte zaal. Daarnaast speelden er in 2013 twee eigen producties van de stichting DeLaMar Producties. De zomerkomedie *Een ideale vrouw* en het toneelstuk *De tijd voorbij*, beide met Tjitske Reidinga, waren exclusief te zien in het DeLaMar Theater waardoor het landelijk bereik van het theater werd vergroot.

De zomerkomedie *Een ideale vrouw* heeft het succes van de eerste eigen productie *Het geheugen van water* in de zomer van 2012 flink overschreden en behaalde 95% zaalbezetting, een record. De meer diepgaande productie *De tijd voorbij* zorgde voor volle zalen in de herfst- en wintermaanden.

In 2013 waren er ook tal van andere voorstellingen te zien. In het genre cabaret waren producties zoals *Mannen komen van Mars* van Huub Stapel, *Circus Kribbe* van Freek de Jonge, *Hulphond* van Remko Vrijdag en Martine Sandifort en *Alleen* van Claudia de Breij erg populair. Deze laatste productie was exclusief in het DeLaMar te zien. Tijdens de vakantie-onderbreking van de voorstelling *Een ideale vrouw*, werd rondom de Gay Pride in Amsterdam het toneelstuk *The Normal Heart* geprogrammeerd. Deze voorstelling over de aids-epidemie in de jaren '80 in New York sprak een geheel nieuwe doelgroep aan. Ook voor de herneming van het toneelstuk *Familie* van Het Toneel Speelt wist het publiek het DeLaMar massaal te vinden. Voor deze productie werkte het DeLaMar samen met de Stadsschouwburg Amsterdam, die de première van dit toneelstuk van Maria Goos presenteerde.

In 2013 startte het DeLaMar met het nieuwe initiatief 'Theatercolleges' dat jleren en theater samenbrengt. Tijdens een theatercollege geven prominenten uit de wereld van wetenschap en het bedrijfsleven een leerzame en vermakelijke lezing in de theaterzaal. De eerste theatercolleges van André Kuipers, Dick Swaab en Annemarie van Gaal trokken veel belangstelling en werden door de media gezien als een nieuwe vorm van theater.





FOTO: ANDY DOORNHEIN

*Henriëtte Tol en Frederik Brom in The Normal Heart.*

In 2013 **500.000** bezoekers

**30** verschillende producties van **67** verschillende producenten en impresario's

totaal **700** voorstellingen

gemiddelde bezettingsgraad Wim Sonneveldzaal **95%**, Mary Dresselhuyszaal **79%**

ruim **41.000** restaurantgasten, **104** congressen, presentaties en seminars

en **384** theaterarrangementen

# 3

## Blockbusterfonds

### *Samenwerking*

In 2012 sloegen op initiatief van de *VandenEnde Foundation* vier partijen de handen ineen en gingen een speciale samenwerking aan onder de titel Blockbusterfonds. Het Prins Bernhard Cultuurfonds, het VSBfonds, de *VandenEnde Foundation* en de BankGiro Loterij stellen daartoe voor een periode van vijf jaar, jaarlijks 4,5 euro oplopend tot 10 miljoen euro beschikbaar voor belangrijke en uitzonderlijke culturele evenementen in Nederland met een zo groot mogelijk (inter)nationaal publieksbereik.

Per te ondersteunen evenement verstrekken de drie in het Blockbusterfonds samenwerkende fondsen gezamenlijk een terugbetaalbare lening aan de organiserende culturele instelling. De BankGiro Loterij participeert daarnaast door per evenement een pakket toegangskaarten in te kopen tezamen met andere culturele diensten zoals catalogi, rondleidingen etc. Deze ingekochte pakketten worden aan de loterijwinnaars beschikbaar gesteld. De leningen moeten – zonder rente – na afloop van het betreffende evenement geheel terugbetaald worden.



© DRENTS MUSEUM

*Bezoekers tijdens de tentoonstelling De Dode Zee-rollen in het Drents Museum in Assen die mede mogelijk werd gemaakt door het Blockbusterfonds.*



COLLECTION STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

*Kazimir Malevich, Mystic Suprematism  
(red cross on black circle).*

### **Projecten 2013**

In 2013 werden zeven evenementen en tentoonstellingen ondersteund: de *Modebiënnale Arnhem*, de *Huygenstentoonstelling* in Den Haag, de *Dode Zee-rollen* tentoonstelling in het Drents Museum in Assen, de tentoonstelling *Petra, wonder van de woestijn* in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden, *Unseen 2013*, het fotofestival en -beurs in de Westergasfabriek in Amsterdam. de *Malevich* overzichtstentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam en het *Amsterdam Light Festival 2013*. In totaal werd voor € 1.347.500 aan leningen toegekend. Door tegenvallende bezoekersresultaten moesten drie leningen worden afgeschreven. In totaal werd 71% van het totaal als lening uitgezette bedrag terugbetaald. De BankGiro Loterij nam voor € 2.021.678 aan toegangskarten en andere culturele producten af.

Tezamen genereerden deze tentoonstellingen en evenementen ruim 1,2 miljoen bezoekers. Uit de begeleidende bezoekersonderzoeken bleek dat vrijwel alle evenementen bovengemiddeld veel bezoekers trokken van buiten de stad of directe regio waar de tentoonstelling of het evenement plaatsvond. Een van de nevendoele van het Blockbusterfonds is ook het stimuleren van de economische impact van bijzondere culturele evenementen in de stad c.q. de regio waarin deze plaatsvinden. Uit alle onderzoeken bleek dat deze economische impact aanzienlijk is en dit onderstreept andermaal de stelling dat cultuur niet alleen maar een kostenpost is.







FOTO: AMSTERDAM LIGHT FESTIVAL

*Big Tree van Jacques Rival,  
een van de lichtinstallaties van  
het Amsterdam Light Festival.*

BankGiroLoterij

VSBfonds.

Prins Bernhard  
Cultuurfonds

VandenEnde  
FOUNDATION

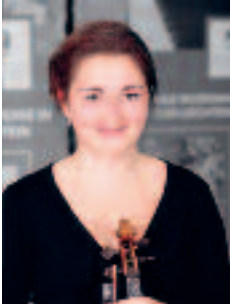
} BLOCK  
BUSTER  
FONDS



# 4

## Toegekende bijdragen 2013

### Overzicht



*Elise Besemer - viool*



*Nicola Braam - piano*



*Yang Yang Cai - piano*



*Mayu Konoe - viool*



*Emma Kroon - cello*



*Manuel Sanguino Guzman -  
piano en saxofoon*



*Jobine Siekman - cello*



*Charlotte Spruit - viool*



*Florian Verweij - piano*



*Alexander Warenberg -  
cello*



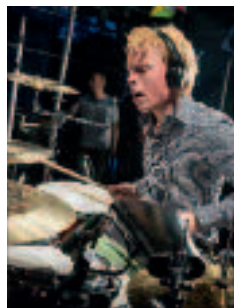
*Noa Wildschut - viool*



*Drummado Wijnhamer -  
viool*



*Jochem Le Cointre - jazzpiano*



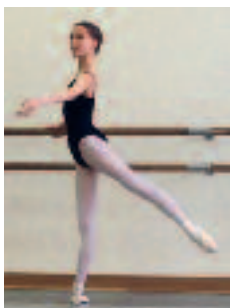
*Lars Nijman - drums*



*Gidon Nunes Vaz - trompet*



*Thomas Pol - jazz contrabas*



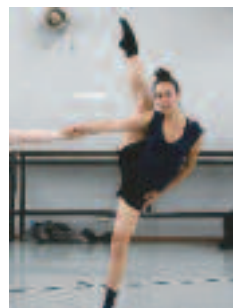
*Daniëlle Muliar - ballet*



*Timo Muller - dance and musical performance*



*Junior Company - ballet*



*Reina Trifunovic - ballet*



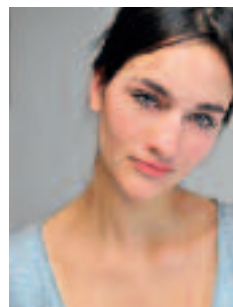
*Naomi Weijand - dance and musical performance*



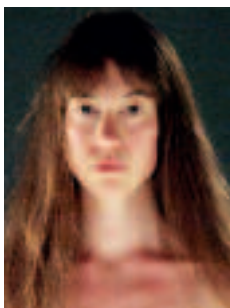
*Lieke van den Broek - zang*



*Giulia Flores - theater*



*Doortje Kleinrensink - theater*



*Christianne van der Weide - theater performance*



*Aboozar Amini - filmregie*



*Shady El-Hamus - filmregie*



*Nina Gantz - animatiefilm regie*



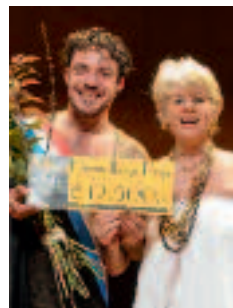
*M-Lab - laboratorium voor muziektheater*



*DeLaMar Theaterproducties*



*FOAM - fotografiemuseum*



*Mary Dresselhuys Prijs 2013*



*Herdenking Nelson Mandela*



*Masterclass Anthony Burrell - Lucia Marthas IPA*



*Jasper Groen - fotografieproject*



*Stichting Nationaal Comité Inhuldiging*



*Het Nationale Ballet*



*Blockbusterfonds*

*Verder zijn bijdragen toegekend aan:  
Holland Festival 2014  
Leerstoel Economie van de podiumkunsten  
Hélène Kröller-Müllerfonds.  
Voor de toelichting op het Blockbusterfonds  
zie hoofdstuk 3.*

De foto's op pg. 22 t/m 24 zijn gemaakt door: Peter van Mulken, Andreas Domjanic, Siebrand H. Wiegman, Peter Bezemer, Govert Driessen, Roelof Mulder, Jon Applegate, Erwin Olaf, Daisy Komen, Ben van Duin, Madeline Gondek, Demiq Crew, Emiel Elgersma, Simon Hsien-Chi Wan, Ed Stone, Diederik de Groot, Leo van Velzen, Christiaan van der Kooy, Roy Beusker, Ruud Hoff, Riet Lies Photography, Jasper Groen, Emma Kauldhar, ANP Foto.

# Toegekende bijdragen 2013

## Toelichtingen

### *Kansen geven*

Kansen geven is sinds de oprichting in 2001 hét devies van de *VandenEnde Foundation*. Dit komt het meest zichtbaar tot uitdrukking in ons beurzenbeleid. In 2013 werden weer tal van beurzen toegekend aan jonge talenten, van jazzmusicus, klassiek pianist tot musical danser. Al deze jonge talenten hebben een ding gemeen: een tomeloze passie gepaard aan ijzeren doorzettingsvermogen en de ambitie om in hun vakgebied het hoogst mogelijke te bereiken.

## Muziekbeurzen – klassiek

### *Elise Besemer*

Elise (1994) is sinds 2008 verbonden aan de Jong Talent afdeling van het Amsterdams Conservatorium, hoofdvak viool. Elise studeert bij Coosje Wijzenbeek en aan de Sweelinck Academie van het Conservatorium van Amsterdam. Ook maakt ze deel uit van de Fancy Fiddlers. Elise won in 2011 de eerste prijs op het Davina van Wely vioolfestival. Momenteel zit zij in het eindexamenjaar van het Erasmiaans Gymnasium te Rotterdam.

**Bijdrage € 1.000 voor deelname aan de Masterclass en het concours in Kloster Schöntal, Zwitserland.**

Uit het verslag van Elise:

'Ik heb de tweede ronde gehaald en mijn grootste winst was dat ik weer zelfvertrouwen heb gekregen om solo op te treden.'

### *Nicola Braam*

Pianiste Nicola Braam (1997) volgt momenteel de opleiding voor Jong Talent aan het Conservatorium in Den Haag. Ze won diverse prijzen en is eerste violiste bij het Viotta Jeugdorkest. Sinds 2012 heeft ze les van David Kuyken.

Nicola wil graag weer deelnemen aan de zomercursus van Stichting Piano! Piano!, een cursus waar ze al drie keer eerder met veel plezier aan deelnam.

**Bijdrage € 1.000 voor de zomercursus van Stichting Piano! Piano! in Laag-Keppel.**

Uit het verslag van Nicola:

'Ik kreeg elke dag les op een vleugel en daarnaast kreeg ik twee keer een sessie Alexandertechniek en kreeg ik een keer les op een kopie van de Conrad Graf vleugel waar Franz Schubert zelf op heeft gespeeld. Het was een hele



interessante ervaring omdat het instrument heel anders aanvoelt en klinkt als je het vergelijkt met een vleugel uit deze tijd.(...)'



FOTO: ANNELIES VAN DER VEGT

*Yang Yang Cai*

### **Yang Yang Cai**

Pianiste Yang Yang (1998) was vijf toen ze begon met pianolessen bij Noor Relijk. Sinds 2009 studeert zij bij Jan Wijn. Yang Yang won prijzen op onder meer het Nationaal Concours Jong Muziektalent en op het Internationaal Steinway Concours in de Kleine Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam. In 2013 werd ze tweede bij het Prinses Christina Concours.

**Bijdrage € 3.500 voor het volgen van lessen bij Jan Wijn.**

Uit het verslag van Yang Yang:

'Ik, Yang Yang, heb erg veel opgestoken van de lessen van Jan Wijn. De lessen zijn erg leerzaam. Ik leer de muziek beter te begrijpen en ook laat hij me heel vaak een andere kant zien van de muziek. Zoals een andere interpretatie en andere mogelijkheden. Ik heb bijvoorbeeld stukken die ik opnieuw studeer en dan zie ik dat ik deze stukken beter begrijp en leer kennen dan de eerste keer. (...) Ik ga dit jaar nog harder studeren en nog meer mijn best doen om te proberen concertpianiste te worden!'

### **Mayu Konoe**

Violiste Mayu (1997) soleerde tijdens het Kinderprinsengrachtconcert en in het Concertgebouw. Ze maakt deel uit van de Jong Talentklas van het Conservatorium van Amsterdam en doet mee met de Fancy Fiddlers van Coosje Wijzenbeek.

**Bijdrage € 1.000 voor het volgen van een masterclass en het deelnemen aan het concours in Kloster Schöntal, Zwitserland.**

Uit het verslag van Mayu:

'Voor de derde keer heb ik deelgenomen aan de Masterclass in Schöntal en voor de tweede keer aan het concours. Elke dag hadden we een Bach groepsles; een groepsles waarin we alleen maar Barch partita's en sonates speelden.



We hadden ook gewone les en groepsles met piano. De tijden waarop we niet mochten studeren gingen we even wandelen, soms zwemmen (maar het weer weerhield ons vaak daarvan) of taarten eten bij het bakkertje (...) Het concours was vrij stressvol: de letter K was getrokken, wat inhield dat degene wier achternaam met een K begon, het concours moest beginnen. Achteraf was ik blij dat ik er al snel vanaf was. Ik ben, net zoals twee jaar geleden, de eerste rond doorgekomen, maar de finale heb ik helaas niet gehaald. Ondanks dat heb ik ontzettend gezellige en leerzame weken gehad. (...)'



FOTO: ANDREAS DOMINIC

Mayu Konoe

### **Emma Kroon**

Emma (1994) speelt cello en zit sinds haar achtste in de Jong Talent Klassen van het Haags en het Amsterdams Conservatorium. Sinds ze cum laude haar gymnasium afrondde, volgt ze de bacheloropleiding aan het Conservatorium van Amsterdam waar ze les krijgt van Maarten Mostert. Emma won meerdere prijzen tijdens de concoursen van Stichting Jong Muziektalent Nederland en het Prinses Christina Concours.

**Bijdrage € 1.000 voor deelname aan de Masterclasses van Jérôme Pernóo tijdens het festival Music Alp te Tignes, Frankrijk.**

Uit het verslag van Emma Kroon:

'Voor mij hebben de masterclasses mijn verwachtingen nog overtroffen, ik heb daar enorm veel geleerd en ben zeer gestimuleerd. Pernóo heeft me nog meer plezier en veel vrijheid tijdens het spelen laten ontdekken, wat me nog lang bij zal blijven. Het contact met de internationale klas en de vele andere jonge musici tijdens het festival heeft me ambitie gegeven om mijn grenzen te verleggen.'



EIGEN FOTO

*Manuel Sanguino Guzman*

### **Manuel Sanguino Guzman**

Manuel (1998) begon op zesjarige leeftijd met saxofoon aan het conservatorium van Montijo, Spanje. Toen hij negen jaar was kreeg hij zijn eerste pianolessen, waarna hij al snel zijn eerste piano-saxofoonconcert gaf. Als solist speelde hij in Panama met verschillende orkesten en won hij muziekprijzen, onder andere de eerste prijs bij het Jazzfestival Panama 2009 met saxofoon. In 2010 won hij de eerste prijs bij het pianoconcours Perpetuum Mobile, georganiseerd door het Conservatorium van Sint Petersburg in Hilversum. In juli 2011 besloot zijn vader zich definitief in Nederland te vestigen zodat zijn zoon hier een professionele muziekstudie kon volgen. In april 2012 won Manuel de eerste- en publieksprijs van het Prinses Christina Concours met saxofoon. Hij volgt de vooropleiding voor getalenteerde jonge muzikanten aan de Academie voor Muzikaal Talent bij het Utrechts Conservatorium.

**Bijdrage € 3.500 voor het volgen van extra lessen bij Jan Wijn en voor een zomerpianocursus in Drenthe.**

**Uit het verslag van Manuel:**

**'Ik heb diverse lessen van Jan Wijn gekregen, dat was voor mij een unieke ervaring. Niet alleen omdat ik enorm veel van hem heb geleerd, maar ook omdat het een grote stimulans voor mij was om advies te krijgen van zo'n ervaren en goeie docent.'**

### **Jobine Siekman**

Jobine (1995) speelt sinds haar zesde cello. Vanaf 2007 studeert Jobine bij Lucia Swarts aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag aan de Jong Talent afdeling. Ze behaalde diverse prijzen bij het Prinses Christina Concours en won de tweede prijs in de finale van de Stichting Jong Muzikalent Nederland. Dankzij

het programma 'Interpretation for Foreign Students', kreeg Jobine de kans om haar eerste bachelorjaar aan het conservatorium in Den Haag door te brengen in Zweden. Daar had ze les van cellist Harro Ruijsenaars.

**Bijdrage € 2.000 voor studiejaar aan het conservatorium van Göteborg.**

### **Charlotte Spruit**

Violiste Charlotte (2000) trad in 2010 als soliste op met het Jeugd Orkest Nederland tijdens het Kinderprinsengrachtconcert in Amsterdam. Ze studeert sinds haar vierde bij Coosje Wijzenbeek, ook doet ze mee met de Fancy Fiddlers. Sinds 2008 zit ze in de Jong Talentklas van het Amsterdamse Conservatorium. Onlangs won ze nog de tweede prijs tijdens het Iordens Vioolconcours.

**Bijdrage € 1.000 voor het volgen van een masterclass en het deelnemen aan het concours in Kloster Schöntal, Zwitserland.**



FOTO: GROTOGRAFIË

*Florian Verweij*

### **Florian Verweij**

Florian Verweij (1997) begon met pianospelen toen hij vijf jaar oud was. Op tienjarige leeftijd werd hij toegelaten tot de talentenklas van het Conservatorium van Amsterdam. Hij was meerdere malen finalist van het Haydn Muziekfestival in Groningen en als twaalfjarige won hij een prijs op het Internationaal Steinway Pianoconcours. Momenteel studeert hij aan de Jong Talent afdeling van het Amsterdamse Conservatorium. Omdat Lucas mee gaat doen met het YPF Piano Concours in Amsterdam, wil hij zich eerst 'muzikaal verdiepen' door middel van een zomercursus voor pianisten aan de International Academy of Music in Parijs.

**Bijdrage € 1.000 voor het volgen van de zomercursus voor pianisten aan de International Academy of Music in Parijs.**

Uit het verslag van Florian:

'In Tignes had ik de mogelijkheid om veel te studeren en les te krijgen. Voor mij was dit heel fijn, omdat ik samen met mijn docent alle puntjes op de i kon gaan zetten. (...) Om de dag kreeg ik een les van vijftig minuten en elke avond was het mogelijk om naar een concert te gaan waar verschillende docenten speelden. Ook hadden we met de hele pianoklas van onze leraar om de dag een groepsles waar we voor elkaar speelden en over ons spel gingen praten. Zo'n groepsles met cursisten uit andere landen was voor mij ook inspirerend.'



EIGEN FOTO

*Alexander Warenberg*

**Alexander Warenberg**

Ondanks zijn jonge leeftijd speelt cellist Alexander (1998) in het Van Baerle Kwartet. In 2010 won hij de eerste prijs op het Britten Celloconcours en in 2011 won hij de eerste prijs op het nationaal concours van de Stichting Jong Muziktalent Nederland. Toen Menahem Pressler van het Beaux Arts Trio in 2011 een masterclass in het Concertgebouw in Amsterdam gaf, mocht Alexander meedoen.

**Bijdrage € 1.000 voor deelname aan een masterclass van Coosje Wijzenbeek en Monique Bartels in Ftan, Zwitserland.**

Uit het verslag van Alexander:

'Ik heb heel veel van deze cursus geleerd. De cursus is heel belangrijk voor mijn ontwikkeling als musicus/cellist. Tijdens deze week kun je je helemaal concentreren op de muziek: het krijgen van masterclasses, repeteren, concer-

ten geven en studeren. Deze cursus heb ik elke dag les gehad en iedere dag een concert gegeven. Doordat ik tijdens deze cursus de mogelijkheid kreeg om van hele goede en verschillende docenten les te krijgen, werd mijn spel beter. Wat ik heel goed vind aan deze cursus is dat je les krijgt en dan het stuk dezelfde week uit kan voeren. Het programma van de cursus is heel intensief: vanaf 's ochtends acht uur tot 's avonds laat. Je speelt tijdens deze cursus niet alleen solowerken maar ook kamermuziek. In het ensemble waarin je zit speelt dan een docent mee, die de studenten coacht. Daar leer je heel veel van.'



Noa Wildschut

### **Noa Wildschut**

Noa (2001) wordt sinds 2009 ondersteund door de *VandenEnde Foundation* bij haar studie. Ze speelt vanaf haar vierde jaar viool en gaat sinds 2008 naar de Sweelinck Academie, de jong talent afdeling van het Conservatorium van Amsterdam. Op haar negende won Noa al de eerste prijs tijdens het 'Internationale Vioolconcours Louis Spohr' in Weimar, in de categorie t/m 14 jaar. In 2013 won ze de Concertgebouw Young Talent Award, een gezamenlijk initiatief van het Concertgebouw en de Deutsche Bank.

**Bijdrage € 3.500 voor het volgen van een zomercursus in Ftan, Zwitserland en voor lessen bij Maxim Vengerov.**

Uit verslag van de ouders van Noa:

zeer goede ervaring. Naast de vele openbare lessen van Coosje Wijzenbeek op vooral nieuw en soms iets ouder repertoire, heeft Noa vaak op de georganiseerde concerten in het klooster zelf gespeeld, waar leerlingen van de aanwezige docenten voor werden geselecteerd.'

### ***Drummado Wijnhamer***

Drummado Wijnhamer (1999) speelt viool sinds zijn vierde. Hij heeft meegedaan aan vioolconcoursen in binnen- en buitenland. Tijdens de Iordens Viooldagen 2012 heeft hij een viool van vioolbouwer Alexander Oosten gewonnen, die hij twee jaar mag gebruiken. Bij de ASEAN International Concerto Competition in Jakarta (Indonesië) in juli 2011 won Drummado de 3de prijs. Drummado speelde voor koningin Beatrix tijdens de viering van haar 70ste verjaardag in Carré in Amsterdam. Hij speelde ook tijdens de 65ste verjaardag van Joop van den Ende. Drummado heeft meegedaan aan muziekfestivals, waaronder het Peter de Grote Festival (Groningen), Stringtime Niederrhein (Goch, Duitsland) en de Zenon Brzewski International Music Course (Lancut, Polen).

***Bijdrage € 1.000 voor het volgen van de Masterclass voor strijkers in Kloster Schöntal, Zwitserland.***

## **Muziekbeurzen – jazz**

### ***Jochem Le Cointre***

Jochem Le Cointre speelt vanaf zijn zesde piano en interesseerde zich al vroeg voor jazzmuziek. Hij studeerde bij tal van bijzondere docenten en maakte in 2012 de overstap naar New York, waar hij terecht kon bij the New School for Jazz and Contemporary Music in Manhattan, waar onder anderen Brad Mehldau, Roy Hargrove en Ben van Gelder zijn afgestudeerd. Voor zijn eerste studiejaar aan The New School kreeg Jochem steun van de *VandenEnde Foundation*.

***Bijdrage € 4.000 voor het tweede studiejaar aan The New School for Jazz and Contemporary Music, New York.***

**Uit het verslag van Jochem:**

'Het tweede jaar, het Sophomore Year, heb ik veel nieuwe velden van muzikaal terrein verkend. Zo begon ik het derde semester met componeren voor het ensemble waar ik in zat: voor ritmesectie, gitaar en vier blazers. Het waren de beste musici van de jazzschool. Het stuk dat ik voor hen schreef werd elke keer groter en groeide uit tot een twintig minuten durende suite, met extra instrumenten als fluit, basklarinet, flugelhorn, triangel, chimes en gong. Het stuk heet *Mirages of Namib* en is gebaseerd op het eerst boek van Nietzsche: *Geboorte van de Tragedie*, waar ik mij dit semester in verdiept heb.

De première was de Ensemble Showcase, en veel mensen kwamen hierop af. Martin Mueller, de directeur van de jazz school, was zo enthousiast dat hij het



ensemble uitnodigde om het stuk uit te voeren op de jaarlijkse Senior Staff Meeting. (...) De reacties waren erg lovend.'



FOTO: PETER BEZEMER

*Lars Nijman*

### **Lars Nijman**

Op zevenjarige leeftijd begon Lars serieus met drummen, nadat hij naar een concert van zijn idool Prince was geweest en Sheila E. zag drummen. Op dertienjarige leeftijd deed Lars mee aan Kunstbende en het tv-programma "Bijna Beroemd". Allebei de talentenjachten won hij. Daarna trad hij veel op, terwijl hij tevens les had van Jaap-Jan Schermer. Inmiddels heeft hij les van Kim Weemhoff, die gedrumd heeft bij o.a. Candy Dulfer. In 2012 is Lars geslaagd voor zijn schoolexamen, en nu wil hij in september 2013 studeren op het Berklee College of Music in Boston. Zijn ultieme doel is om tours te doen over de hele wereld met vele artiesten.

**Bijdrage € 7.500 voor het eerste jaar van zijn opleiding Professional Music Diploma aan het Berklee College of Music, Boston.**

Uit het verslag van Lars:

op een vrij hoog niveau. Het zegt verder niets over de duur van de opleiding, die blijft vier jaar. Ik heb het heel erg naar mijn zin op Berklee, mijn hoge verwachtingen van de opleiding worden waargemaakt! Ik ben enorm gemotiveerd en ik leer en netwerk dus zoveel mogelijk. Daarbij heb ik ook een mail gekregen van Berklee dat ik op de 'Dean's list', een soort erelijst, sta. Dit betekent dat ik een hoge gemiddelde score heb. (...) Het is enorm inspirerend om met muzikanten te werken die net zo gedreven zijn als ik. Wat Berklee verder zo speciaal maakt zijn de mogelijkheden die ze bieden. Zo kan ik bijvoorbeeld mijn vakkenpakket geheel naar keuze indelen. Ik volg bijvoorbeeld muziekproductie en klassieke compositie om meer van muziek in zijn geheel te leren. Daar heeft Berklee ook de beste leraren voor. (...)'

### **Gidon Nunes Vaz**

Trompettist Gidon Nunes Vaz (1991) speelde in verschillende bigbands en toerde met het Jazz Orchestra of the Concertgebouw. In 2013 studeerde Gidon af aan het Conservatorium van Amsterdam. Nu wil Gidon zijn kwaliteiten verdiepen door deel te nemen aan het 'Jazz Exchange Program van de Temple University in Philadelphia.' Om aldaar les te krijgen van docenten die hij al eerder in Amsterdam trof: trompettist Terrell Stafford en saxofonist Dick Oatts.

**Bijdrage € 2.000 voor deelname aan het jazz exchange program aan Temple University in Philadelphia.**

Uit het verslag van Gidon:

'(...) Je wordt serieus genomen. Hierdoor is er een hoog vertrouwen van de leerlingen in de leraar. En iedere één op één les is zeer persoonlijk gericht. De leraar wil je zo goed mogelijk helpen naar een hoger niveau te reiken. De persoonlijke band die je met je leraar ontwikkelt, zorgde er voor mij voor dat ik ook een grote verantwoordelijkheid voelde naar de leraar toe. Om goed voorbereid te zijn voor iedere les en met goede vragen te komen. Ik nam iedere les met een recorder op en studeerde heel veel. Dit persoonlijk contact met leraren stimuleerde mij om veel te studeren. Alles wat ik leerde noteerde ik in een zwart boekje. Ik ben nu nog steeds bezig sommige les opnames verder uit te werken. (...) Mijn tijd in Philly zie ik als een transitie. Ik stopte o.a. met Facebook en ging zeer zelden naar feestjes. Ik had de behoefte zoveel mogelijk te studeren en te lezen. In zekere mate sloot ik me af om mijn eigen muzikale gedachten te kunnen ontdekken en mezelf met bepaalde vragen bezig te houden zoals 'wat betekent muziek voor mij?', 'hoe wil ik klinken?', 'welke eigenschappen wil ik in mijn eigen spel horen?'. Naast studeren las ik veel filosofie en begon ik me ook een beetje te verdiepen in kunst, die interesse werd aangewakkerd door mijn bezoek aan het Philadelphia Art Museum.'

### **Thomas Pol**

Thomas Pol (1989) studeerde contrabas jazz aan het Conservatorium van Rotterdam. In zijn derde conservatoriumjaar werd hij benaderd voor een uit-

wisseling met de University of New Orleans, de bakermat van de jazz. Een kans die hij meteen greep. In 2011 studeerde hij cum laude af. Terwijl hij ook aan de weg timmerde in het professionele circuit, bleek hem dat hij ook de behoefte had om zich nog verder te ontwikkelen. Dus vatte hij het plan op terug te keren naar New Orleans om daar een tweejarige masteropleiding te volgen.

**Bijdrage € 4.000 voor de opleiding Master of Music aan de University of New Orleans.**

Uit de motivatiebrief van Thomas:

‘Een doel van mij in die twee jaar is om mijn debuutalbum in New Orleans op te nemen met mijn eigen composities. In het eerste jaar van de master wil ik veel gaan spelen, componeren en een band bij elkaar zoeken. Om zo in het tweede master jaar gelijk een album op te nemen en veel te gaan spelen in New Orleans met mijn eigen band. Als ik daarna weer in Nederland terugkom met mijn debuutalbum kan hier weer gelijk aan de slag.

Ook wil ik me verdiepen in de traditie van New Orleans Jazz, oftewel, Traditional Jazz. Dit is iets wat je niet op school of in boeken leert, maar alleen leert als je er leeft. Van oor tot oor, meester tot pupil. (...)’

## **Theaterbeurzen – dans**

### **Daniëlle Muliar**

Daniëlle Muliar (1999) werd geboren in de Amsterdamse Pijp. Ze begon op haar vierde met balletlessen bij Maartje Prince. Toen ze een dvd zag van het Bolsjoiballet waarin Maya Plisetskaja de stervende zwaan danste wist ze het zeker: zij wilde ook bij het Bolsjoi. Nu is Daniëlle aangenomen als eerste Nederlandse meisje ooit.

**Bijdrage € 7.500 voor het eerste jaar van de opleiding Ballet Performer bij de Bolsjoi Ballet Academy in Moskou.**

Fragment uit een interview met Daniëlle in het Parool van oktober 2013: ‘Dit is waar ik voor geboren ben, ik weet niet wat ik zonder zou moeten. Als ik op het toneel sta, heb ik alles.’

### **Timo Muller**

Timo (1991) deed een vooropleiding jazz en showdance aan de Ballet & Theaterschool Leiden. Vervolgens deed hij een propedeusejaar aan de Jazz & Musical Dance opleiding van de Theaterschool Amsterdam. Nu volgt hij de Professional Musical Theatre and Dance aan de Urdang Academy in Londen.

**Bijdrage € 4.000 voor het volgen van de Professional Musical Theatre and Dance aan de Urdang Academy in Londen.**

Uit het verslag van Timo:

‘Gedurende de lessen aan de AHK in Amsterdam (Jazz Musical Dance) en de zanglessen van Jimmy Hutchinson kwam het besef dat als ik écht mijn talent

wilde ontwikkelen richting de dans en musicalwereld, ik de stap zou moeten nemen om in Londen te gaan studeren. Na geauditeerd te hebben op the Urdang Academy en een beurs te hebben gekregen van de *VanDenEnde Foundation* is het avontuur begonnen. De stap vanuit Nederland naar Londen is groot maar door hard werken en open te staan voor de cultuurverschillen tussen het Nederlandse en Engelse onderwijssysteem, is het een privilege om in Londen te mogen wonen, studeren en showervaring op te doen. Het grote verschil tussen de vrijblijvendheid op de AHK en het voor 200% serieus bezig zijn met je (toekomstige) vak en opleiding gaf al snel de overtuiging dat dit de juiste keuze voor mij was. (...)

Doordat ik de Bachelor of Arts (Honours) Professional Dance and Musical Theatre had gekozen, werd er op het vlak van Academic Work veel verwacht, aangezien deze richting het parapedaardje van Urdang betreft. Er werd dus veel aandacht besteed aan Contextual Studies en Academic Research, waaronder ook het bezoeken van musicals en plays en het naderhand analyseren ervan. Door de Masterclasses met producenten kwam er echt verdieping van de verhaallijnen en meer inzicht in de gehele musicalwereld. De combinatie van leren en fysieke arbeid is zwaar maar door een goede planning en focus haalbaar (zelfs voor een buitenlander).'

FOTO: JON APPELEGATE



Timo Muller



FOTO: EMMA KAULDHAR

*Dansers van de Junior Company van Het Nationale Ballet in The Sleeping Beauty. In het midden Wentao Li en Nancy Burer.*

### **Het Nationale Ballet – Junior Company**

Het Nationale Ballet, het enige balletgezelschap van Nederland dat de hele breedte van de academische dans- van klassiek ballet tot (post)moderne en hedendaagse dans- op het repertoire heeft, richtte in samenwerking met de Nationale Balletacademie in 2013 de Junior Company op. Met de Junior Company stimuleert en inspireert het Nationale Ballet jonge danstalenten en biedt ze een betere kans op een bloeiende carrière. Het slaat een brug tussen professionele dansopleiding en professioneel gezelschap. De Junior Company is daarmee dé springplank voor jonge dansers. Zij volgden dit seizoen een programma dat het dagprogramma bij een groot gezelschap weerspiegelt. Het inspireren en stimuleren van hun artistieke en danstechnische ontwikkeling was daarbij het uitgangspunt. De Junior Company duurt twee jaar en er doen in totaal twaalf dansers aan mee. Twee dansers, Nancy Burger en Wentao Li, ontvingen voor het deelnemen aan de Junior Company een studiebeurs van de *VandenEnde Foundation*. Nancy Burger voltooide met succes haar eerste jaar en stroomde door naar het tweede jaar. Wentao Li bleek een dusdanig groot talent te zijn dat hij het tweede jaar van de Junior Company oversloeg en meteen naar de grote groep van Het Nationale Ballet ging.

**Bijdrage € 20.000 voor twee studiebeurzen voor de Junior Company van Het Nationale Ballet.**

**Een reactie van Nancy Burer:**



weet nu ook hoe ik een groep met veel voorstellingen moet werken.'

Uit het verslag van Het Nationale Ballet:

'Wentao Li staat enorm open voor nieuwe stijlen, nieuwe projecten en neo-klassiek en modern werk. Op die gebieden heeft hij dan ook heel veel geleerd in Junior Company en veel toegevoegd aan zijn al sterke klassieke basis.'

### **Reina Trifunovic**

Reina Trifunovic (1993) volgde de vooropleiding en de hbo-opleiding van de Nationale Ballet Academie. Maar Reina wilde meer; ze deed auditie bij de Juilliard School in New York en werd toegelaten, wat zeer bijzonder is: in 2013 werden van de 400 auditanten slechts 12 meisjes en 12 jongens aangenomen.

**Bijdrage € 7.500 voor de opleiding Dance Bachelor of Fine Arts aan The Juilliard School in New York.**

Uit het verslag van Reina:

'In het schooljaar 2013–2014 in Juilliard had ik gemiddeld 35 uur verplichte lessen per week waarvan elke dag slechts het eerste uur en kwartier theorielessen waren. Mijn curriculum bestond uit ballet, moderne Limon techniek, moderne Graham techniek, elements of performance, ballroom, partnering, muziektheorie, ethics: conscience & good life, dance composition, spitzenles en repertoire. Buiten het schoolcurriculum hebben studenten de mogelijkheid om zelf een stuk te maken en is er vier keer per jaar een workshop voorstelling. Als eerstejaars student mag je slechts in twee projecten per workshop meedoen. In totaal heb ik in zeven stukken van medestudenten gedanst. De repetitietijden hiervoor vielen allemaal buiten schooltijd.'

### **Naomi Weijand**

Naomi Weijand (1994) heeft naast haar havo-opleiding de buitenschoolse dansopleiding 5 o'Clock Class van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten gevolgd, waar zij opviel door haar danstalent. Zij wordt gekenschetst als een dynamische danseres en een getalenteerd performer van hoge kwaliteit. In 2013 volgde Naomi met een beurs van de *VandenEnde Foundation* de opleiding Dance and Musical Performance aan Bird College in Londen. Techniek is een belangrijk onderdeel van deze opleiding, omdat techniek wordt gezien als sleutel voor een verdere succesvolle ontwikkeling.

**Bijdrage € 7.000 voor het tweede studiejaar van de opleiding Dance and Musical Performance aan Bird College in Londen.**

## **Theaterbeurzen – toneel/performance**

### **Lieke van den Broek**

Lieke van den Broek (1996) volgde ballet-, dwarsfluit-, toneel-, en zanglessen op de plaatselijke muziekscholen van Goirle en Tilburg. Met haar havo-diploma op

zak vertrok ze in 2004 naar Amsterdam om te studeren aan de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie. Lieke studeerde in juni 2008 af en liep stage bij M-Lab bij de productie van Into the Woods en bij Theaterzaken Via Rudoplhi. Om haar stem 'terug te vinden' deed ze mee aan het Summer Voice Festival van de Manhattan School of Music in New York.

**Bijdrage € 3.000 voor deelname aan het Summer Voice Festival in New York.**

Uit het verslag van Lieke:

'(...) Mijn voorkeur ging uit naar Into the Woods en ik was dan ook intens gelukkig met de uitslag van de audities: niet de rol van reuzin of stiefmoeder (rolletjes die ik tijdens mijn stage speelde), maar de rol van de Bakkersvrouw! Een van de grootste rollen in Into the Woods en bovendien een van de mooiste rollen die je als vrouw in een musical kunt spelen (naar mijn mening). Nadat ik de uitslag had gelezen kwam Karen Ashley naar me toe. Karen was een lerares op het festival en is een zeer invloedrijke vrouw binnen de Amerikaanse opera- en muziektheaterwereld. Karen vertelde me hoe goed mijn auditie was geweest en dat ik een ontzettend groot talent had. Ik ben na dit alles teruggelopen naar mijn kamer en in huilen uitgebarsten. Dit had ik de afgelopen jaren niet meer meegemaakt. Ik had de hoofdrol gekregen plus een ontzettend groot compliment.'

### **Giulia Flores**

Giulia Flores (1993) voltooide in 2011 haar gymnasiumopleiding aan het 4e Gymnasium in Amsterdam. Ze heeft nooit een officiële theateropleiding in Nederland gevolgd, maar deed wel op verschillende manieren werkervaring op, zowel in Nederland als in Engeland. Nu wil ze deelnemen aan een tweejarige programma van 'The Fourth Monkey Theatre Company'. Een training die twee jaar duurt en waarbij men gelooft dat de beste manier om acteurs te trainen is door ze als een professioneel 'rep' gezelschap op te laten treden.

**Bijdrage € 5.000 voor de opleiding bij The Fourth Monkey Theatre Company in Londen.**

Uit het verslag van Giulia:

'Afgelopen juli hebben we een maand een residentiële opleiding gedaan in Reggio Emilia, Noord-Italië, met Antonio Fava. Voor een volledige vier weken traiden we in Commedia dell'Arte. Dit was een once in a lifetime, ongelooflijke ervaring. Het geweldige van Fourth Monkey is dat het zich richt op het ensemble. Door het wegnemen van de focus op het ego van de acteur en in plaats daarvan te streven naar samenwerking en het creëren van belangrijk en relevant werk als een gezelschap, is het een erg bevrijdende manier om theater te maken. Toen ik op zoek was naar opleidingsmogelijkheden, wilde ik zo ver mogelijk wegblijven van opleidingen die me slechts drie jaar in een klaslokaal zouden aanbieden, culminerend in een showcase van een paar minuten aan het einde van de 3 jaar. Ik had een droom om continu betekenisvol en spannend werk te creëren tijdens mijn training. Ik wilde zo veel mogelijk tijd op het

toneel spenderen. Fourth Monkey biedt een voltijdsopleiding aan, maar ook de kans en de uitdaging constant shows te doen tijdens die 2 jaar. We learn through doing.'

### **Doortje Kleinrensink**

Doortje Kleinrensink (1991) deed de Amsterdamse toneelschool en zocht daarna naar opleidingen om zich verder te ontwikkelen. Haar oog viel op de Stella Adler Studio of Acting in New York. Per week dertig uur les in onder andere acteertechniek, stemtechniek, spraak, beweging, fysieke expressie, analyse en benadering van klassieke/moderne scenes, improvisaties, Shakespeare, script interpretatie en camera acteren.

**Bijdrage € 7.000 Doortje voor de opleiding aan Stella Adler Studio of Acting in New York.**

#### **Uit Doortjes verslag:**

'Tien maanden die mijn kijk op acteren en mijn leven volledig hebben veranderd. Ik weet al mijn hele leven dat ik wil acteren en dat ik er talent voor heb, maar pas sinds mijn studie in Amerika heb ik het gevoel dat ik de juiste techniek gebruik om op professioneel niveau te kunnen werken. Ik had een ontzettend goede klik met de school. Ik begreep wat ze van me wilden zien en ik werd uitgedaagd door het materiaal waarin ik gecast werd. Voor het eerst in mijn schoolcarrière sta ik met vertrouwen op het toneel. Ik heb ontzettend hard gewerkt, maar ook met volle teugen genoten van de rijke Amerikaanse en Britse literatuur en de techniek die me mogelijkheid geeft de meest fantastische rollen vorm te kunnen geven.'

### **Christianne van der Weide**

Chris van der Weide (1989) studeerde af aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg. Tijdens haar studie viel ze op door haar maatschappelijk geëngageerde projecten en haar veelzijdigheid. Als vervolgstudie wil Chris nu naar het Trinity Laban Conservatoire of Music and Dance in Londen, een eenjarige opleiding die gericht is op het verder ontwikkelen van een fysieke vorm van theater.

**Bijdrage € 5.000 voor een vervolgstudie aan het Trinity Laban Conservatoire of Music and Dance in Londen.**

#### **Chris over haar toekomstplannen:**

'Ik wil een fysiek technisch sterk en authentiek vocabulaire ontwikkelen als performer door middel van praktijk lessen en hiernaast specifieke verdieping en gerichte ondersteuning krijgen binnen mijn persoonlijke onderzoek als fysiek theatermaker.' 'Een balans vinden tussen binnen en buitenland, tekst en beweging, straatkinderen en professionals. Verdieping als maker en performer in fysiek theater. Zintuiglijk en associatief verhalen vertellen aan een breed publiek. Dansen tot ik omval en razend verliefd zijn.'

## Film- en televisiebeurzen

### Aboozar Amini

Aboozar Amini (Afghanistan, 1985) vluchtte in 2002 naar Europa en kwam uiteindelijk in Amsterdam terecht. Hier heeft hij vanaf 2006 met succes de Rietveld Academie doorlopen, waar hij in 2010 afstudeerde in VAV (Voorheen Audio Visueel). In 2010 maakt hij een korte documentaire over Afghaanse vluchtelingen in Iran. Die voor vertoning werd geselecteerd voor het Nederlands Film Festival in Utrecht. Hij won er de zogenoemde Wildcard prijs mee van het Nederlands Fonds voor de Film. Met het prijzengeld maakt hij momenteel een documentaire over migratie. Na een strenge selectie en met een beurs van de *VandenEnde Foundation* is Aboozar Amini in 2012 aangenomen bij The London Film School, een van de meest prestigieuze filmopleidingen in Engeland. Zijn masteropleiding Filmmaking duurt twee jaar en zal bijdragen aan de ambachtelijkheid en toegankelijkheid van de filmmakerskwaliteiten van Aboozar.

**Bijdrage € 7.000 voor het tweede jaar van de masteropleiding Filmmaking aan The London Film School.**

### Shady El-Hamus

Shady El-Hamus (1988) studeert aan de National Film and Television School in Beaconsfield. Hij doet daar een tweejarige master Directing Fiction. Eerder volgde Shady de Filmacademie in Amsterdam, waar hij in 2012 afstudeerde. In Londen hoopt Shady zich verder te ontwikkelen als filmregisseur.



FOTO: ED STONE

Shady El-Hamus

**Bijdrage € 7.000 voor een masteropleiding Directing Fiction aan de National Film and Television School in Beaconsfield, Engeland.**

Uit het verslag van Shady:

'Al met al heb ik het gevoel dat ik in korte tijd enorme stappen heb gemaakt als regisseur, en nog beter weet wie ik ben en wat ik wil. Ook door nu een tijd in een ander land te wonen en contact te hebben met een grote groep internationale studenten, heb ik het gevoel dat ik ben gegroeid als mens.'

### **Nina Gantz**

Nina Gantz (1987) studeerde in 2010 cum laude af aan de Art Academie AKV/Sint Joost Breda, animatie. Daarna verhuisde ze naar Engeland om zich verder te ontwikkelen en daar haar Masters te doen aan de National Film and Television School in Beaconsfield. Zelf omschrijft ze de opleiding als volgt: 'Naast de vele masterclasses richt deze master zich vooral op de samenwerking tussen studenten van andere disciplines. Er wordt een professioneel klimaat gecreëerd met ruimte voor experiment. Ook worden de studenten vaak in contact gebracht met bedrijven.'

**Bijdrage € 7.000 voor haar studie *Directing Animation aan de National Film and Television School in Beaconsfield, Engeland.***

Uit de motivatiebrief van Nina:

'Deze animatiestudie is één van de beste ter wereld. Er wordt op professioneel niveau lesgegeven en ik zal met veel contacten van school gaan. Ook kan ik mij meer richten op regie.'

Uit het verslag van Nina:

'In eerste plaats is het geweldig om omringd te zijn mensen die allemaal dezelfde passie voor film hebben en met een enorme drive om dingen te maken. Doordat de school dicht bij de bron van veel animatie studio's zit en goede contacten onderhoudt met die bedrijven, is het veel makkelijker om in contact te komen met de professionele wereld. Regelmatig komen mensen uit de professionele wereld langs om masterclasses te geven. Zoals een storyboard artist, een poppenmaker van Aardman, een lead animator van Disney; Glen Keane, die onder andere verantwoordelijk is voor het maken van Ariel (de Kleine Zeemeermin), Aladdin en Pocahontas en een van de oprichters van Aardman Peter Lord.'

'Omdat ik van een kunstacademie af kom ben ik vooral gewend in mijn eentje te werken, daarom was een van mijn grootste uitdagingen dit jaar om te leren mijn ideeën over te brengen aan een team. Nu ik werk met een team kon ik dat beter op de proef stellen. Het is een geweldige ervaring als het lukt iedereen op een lijn te krijgen zodat je iedereen input kan gebruiken de film nog beter te maken dan in mijn hoofd. Naast de leerlingen van de school werk ik ook samen met een kostuum designer van de London College of Fashion en met een stop-motion animator die ook bij Aardman werkt.'

'Ik maak gebruik van twee verschillende animatie technieken. Voor de achtergronden en personages is stop-motion gebruikt. Voor de gezichts-uitdrukkingen wordt getekende animatie gebruikt om een gedetailleerde



performance te krijgen. De poppen heb ik zelf geconstrueerd met een skelet van kleine ijzeren gewrichten. Het omhulsel is gemaakt van wol en in elkaar gezet met door het te naaldviltten. Om dat onder de knie te krijgen heb ik verschillende workshops gevolgd.'

## Overige projecten

### *M-Lab, laboratorium voor muziektheater*

M-Lab biedt ruimte aan het ontwikkelen van nieuw muziektheatertalent en -repertoire. Hieronder wordt verstaan: elke combinatie van tekst, muziek, dans gecombineerd in een theatervoorstelling. M-Lab begeleidt jong (schrijf)talent

FOTO: DIEDERIK DE GROOT



*M-Lab, voorstelling CIRCUS met op de voorgrond Olivier Bracke.*

en nieuwe, jonge muziektheatermakers. In eerste instantie richt M-Lab zich op de muziektheatermakers: schrijvers, componisten en regisseurs. In het ver-  
lengde daarvan wordt samenwerking gezocht met aanverwante disciplines: choreografen, decor-/kostuum-/geluidsontwerpers, grafisch ontwerpers, web-  
designers en marketingspecialisten. M-Lab scout dit talent zelf en zet daarnaast

opdrachten uit om dat talent te vinden. Vanuit M-Lab krijgt dit talent coaching en wordt structuur geboden aan de ontwikkeling van zowel het talent als de muziektheaterproductie. M-Lab vervult hiermee een taak die niet door een andere werkplaats of instelling wordt vervuld.

**Bijdrage € 300.000.**

### **Holland Festival**

Het Holland Festival presenteert in 2014 het tiende en laatste festival van de hand van artistiek directeur Pierre Audi. Het belooft daarmee een extra bijzonder festival te worden. Om dat extra te vieren wil het festival twee spraakmakende voorstellingen uit het programma lichten. Het gaat om de concertreeks *Nono: Trilogie van het sublieme*, een eerbetoon aan de Italiaanse avantgardistische componist Luigi Nono, gesitueerd in de spectaculaire setting van de Gashouder van de Westergasfabriek in Amsterdam. De tweede voorstelling is *The Crimson House*, een dansvoorstelling waarin de Nieuw-Zeelandse choreograaf en kunstenaar Lemi Ponifasio de mythologie van zijn voorouders verbindt aan het oprukkende gebrek aan privacy.

**Bijdrage € 250.000 voor twee bijzondere voorstellingen in het Holland Festival 2014.**

### **Stichting DeLaMar Theaterproducties**

Stichting DeLaMar Theaterproducties stelt zich ten doel om kwalitatief goede producties te brengen in het DeLaMar Theater in Amsterdam. DeLaMar Theaterproducties heeft regisseur Antoine Uitdehaag en actrice Tjitske Reidinga



*Frederik Brom in  
The Normal Heart.*

FOTO: ANDY DOORNHEIM

geëngageerd om enkele toneelstukken te produceren en exclusief te presenteren in het DeLaMar Theater. Met steun van de *VandenEnde Foundation* bracht DeLaMar Theaterproducties in de zomer van 2012 met veel succes de eerste eigen toneelproductie uit: *Het geheugen van water*.

In 2013 is de zomerkomedie *Een ideale vrouw*, een komedie over liefde, gepresenteerd die ruim 40.000 bezoekers heeft getrokken met een gemiddelde zaalbezetting van 95%. In het najaar van 2013 heeft *De tijd voorbij* gespeeld met Tjitske Reidinga en Peter Blok. De voorstelling trok ruim 21.000 bezoekers met een gemiddelde zaalbezetting van 85%.

**Bijdrage € 100.000.**



FOTO: CHRISTIAN VAN DER KOOY

*FOAM, tentoonstelling William Klein, 2013.*

### **FOAM**

De *VandenEnde Foundation* ondersteunt fotomuseum Foam al sinds 2002. In die tijd heeft dit museum zich ontwikkeld tot een internationale instelling met een geheel eigen identiteit. Foam is continu op zoek naar nieuwe mogelijkheden om het publiek te bereiken. De afgelopen periode zijn een groot aantal nieuwe activiteiten ontwikkeld waarmee recht wordt gedaan aan de veelzijdigheid van

het medium fotografie. Onder de naam 'Unseen' organiseert Foam sinds 2012 jaarlijks een internationale fotografiebeurs waar vooraanstaande galeries uit binnen- en buitenland werk presenteren van jonge, aanstormende talenten. Vanaf 2013 organiseert Foam in samenwerking met Fotomuseum Rotterdam jaarlijks de Fotoweek. Het bedienen van een breed, internationaal publiek is een belangrijk doel van de communicatie en marketing.

**Bijdrage € 75.000.**

### **Stichting Economie van de Podiumkunsten: leerstoel**

Stichting Economie van de Podiumkunsten is initiatiefnemer van de gelijknamige leerstoel. Namens de stichting is dr. Cees Langeveld, econoom en directeur van het Chassé Theater in Breda, aangesteld als bijzonder hoogleraar. De leerstoel is ondergebracht bij de Faculteit voor Kunst- en Historische Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Deze universiteit vindt het van belang dat in de huidige maatschappelijke context in aanvulling op de traditionele sociologische en filosofische kijk op de podiumkunsten ook een economische invalshoek wordt bevorderd. De *VandenEnde Foundation* maakt deze leerstoel mede mogelijk sinds 2009.

**Bijdrage € 30.000 voor studiejaar 2014-2015.**

**Uit het verslag van de leerstoel Economie van de Podiumkunsten:**  
'De leerstoel economie van de podiumkunsten heeft in de afgelopen jaar nationaal en internationaal enkele in het oog springende bijdragen geleverd. De eerste bijdrage is dat binnen de culturele economie het deelgebied podiumkunsten nadrukkelijk aandacht heeft gekregen waar culturele economie zich in het algemeen vaak op algemeen cultuurbeleid richt. Bij algemeen cultuurbeleid kunnen we denken aan aandachtsgebieden als overheidsbeleid, subsidiebeleid, en algemene economische waarde van kunst en cultuur. De leerstoel heeft met name aandacht besteed aan de inhoudelijke, bedrijfsmatige en specifieke onderwerpen gerelateerd aan podiumkunsten. Waar culturele economie veelal opleidt tot beleidsmedewerkers in overheidsdienst heeft de leerstoel eraan bijgedragen dat studenten ook worden voorbereid op de bedrijfsmatige functies in de podiumkunsten, hetzij bij gezelschappen, producenten of bij podia.'

### **Mary Dresselhuys Prijs 2013**

De Mary Dresselhuys Prijs is in 1992 in het leven geroepen door Joop van den Ende, die met deze prijs het werk van de actrice Mary Dresselhuys wilde eren. Op 5 september van dat jaar werd de prijs voor het eerst uitgereikt, en wel aan Mary Dresselhuys zelf. Sindsdien wordt de prijs elke twee jaar toegekend. De prijs bestaat onder meer uit een bedrag van € 12.500.

**Bijdrage € 18.000.**

**Uit het verslag over de uitreiking aan Fedja van Huêt, de winnaar van 2013:**  
'Na afloop van de toneelvoorstelling *Macbeth*, heeft acteur Fedja van Huêt de

tiende Mary Dresselhuys Prijs gekregen. Van Huêt ontving de prijs uit handen van Petra Laseur, dochter van de naamgeefster van de prijs. Zij overhandigde de acteur een speciale penning en een cheque van 12.500 euro van de *VandenEnde Foundation*.



FOTO: ROY BEUSKER

*Fedja van Huêt ontvangt de Mary Dresselhuys Prijs uit handen van Petra Laseur.*

De prijs bestaat sinds 1992 en wordt eenmaal per twee jaar toegekend aan een Nederlandse acteur of actrice met uitzonderlijk talent. De jury van de Mary Dresselhuys Prijs 2012, bestaande uit Petra Laseur, Hans Croiset, Kees Hulst, Laurens Spoor en Loes van Toorn, verbaasde zich over het feit dat Fedja van Huêt maar liefst drie Gouden Kalveren kreeg voor zijn filmrollen maar tot op heden niet onderscheiden werd met een toneelprijs. “Hij is een toneeltalent dat zo vanzelfsprekend lijkt, dat men haast zou vergeten hem te bekronen.” Dat is wat de jury met het uitreiken van de prijs nu heeft voorkomen. “Fedja van Huêt heeft de prijs lang en breed verdiend. Het altijd geconcentreerde, gelaagde en glasheldere spel, maakt dat je als toeschouwer van moment tot moment bij zijn personages naar binnen kunt kijken. Hij excelleert, niet door nadrukkelijkheid, maar juist door zuiverheid en bescheidenheid.’

### ***Herdenkingsbijeenkomst Nelson Mandela – Stadsschouwburg Amsterdam***

Op 15 december 2013 werd Nelson Mandela begraven. Het Amsterdamse Leidseplein vormde die dag het hart van een nationaal eerbetoon aan de Zuid-Afrikaanse oud-president.



Bij zijn eerste bezoek in 1990 begroette Mandela de Nederlandse bevolking vanaf het balkon van de Stadsschouwburg. Als laatste eer groette Amsterdam hem vanaf die plek terug. Het programma werd geopend door het Cape Town Opera Choir en gepresenteerd door Sylvana Simons. Verder werkten onder anderen mee Adriaan van Dis, Het Nationale Ballet Junior Company, Eric Vloeimans, Conny Braam, Astrid Serieese, Angela Groothuizen, Huub Oosterhuis, Edsilia Rombley, Kenneth Herdigein, Freek de Jonge, Karsu Donmez, Hadewich Minis.

**Bijdrage € 10.000.**

**Masterclass Anthony Burrell – Lucia Marthas Institute for Performing Arts**

Choreograaf Anthony Burrell is op uitnodiging twee weken in Nederland geweest. Hij heeft masterclasses gegeven aan de studenten van de Bacheloropleiding Dans. De masterclasses hebben onder andere geresulteerd in de prachtige choreografie 'Between the Lines'. De choreografie vormde een van de elementen van de jaarlijkse eindpresentatie van het instituut in Theater Carré en is met veel enthousiasme ontvangen. Met 'Between the Lines' is het instituut een prachtig repertoirestuk rijker.

**Bijdrage € 5.000.**



FOTO: RIET LIES PHOTOGRAPHY

*Anthony Burrell (r) geeft een masterclass dans aan de leerlingen van Lucia Marthas Institute for Performing Arts.*

**Jasper Groen fotograaf – A Portrait for Breakfast in Buenos Aires**

*A Portrait for Breakfast in Buenos Aires* is een vervolg op een eerdere Nederlandse en Duitse tentoonstelling van fotograaf Jasper Groen. Elke dag maakte Jasper

hiervoor een portret van een jongere. Door in meerdere landen te werken toonde Groen aan in hoeverre jongeren door de mondiale beeldcultuur (via internet en televisie) worden beïnvloed. Groen onderzocht niet alleen de verschillen en overeenkomsten in kleding en stijl, maar ook de verschillen en overeenkomsten in (culturele of kunstzinnige) interesses. Op de tentoonstelling hingen daarom niet alleen portretten uit Buenos Aires, maar uit ook Amsterdam. Dit onderstreepte de culturele uitwisseling tussen de beide steden.

**Bijdrage € 3.000.**



FOTO: JASPER GROEN

*Jasper Groen: Lola, 15 jaar oud, tekenares.*

## Overige bijdragen

### **Stichting Nationaal Comité Inhuldiging**

Om de activiteiten mogelijk te maken die de Stichting Nationaal Comité Inhuldiging entameerde in het kader van de inhuldiging van Koning Willem-Alexander en het dankfeest voor Prinses Beatrix, stelde de *VandenEnde Foundation* een financiële bijdrage beschikbaar. Daarnaast verleende de *Foundation* organisatorische ondersteuning aan de stichting.

**Bijdrage € 250.000.**



ANP-FOTO

*Inhuldiging Koning Willem-Alexander, 30 april 2013.*

### **Het Nationale Ballet**

Sinds 2012 heeft de *VandenEnde Foundation* zich gedurende vijf jaar jegens Het Nationale Ballet verplicht tot een jaarlijkse **bijdrage van € 10.000**.

### **Hélène Kröller-Müllerfonds**

Eenzelfde soort verplichting is de *Foundation* in 2013 aangegaan jegens het Hélène Kröller-Müllerfonds van het Kröller-Müller Museum in Otterloo, voor een vijfjarige **bijdrage van € 5.000**.

**Diverse bijdragen aan kleine projecten: € 15.000.**



FOTO: ERWIN OLAF

*Dansers van de Junior Company van het Nationale Ballet met links Nancy Burer.*





© WILLIAM KLEIN

*FOAM, Simone Nina Piazza di Spagna Rome, 1960, Vogue, William Klein.*



# 5

## Stichting VandenEnde Foundation

### Staat van baten en lasten

<b>Baten</b>	<b>€</b>
Schenkeningen	8.100.000
Huurbaten	1.907.254
Overige baten	20.093
	<hr/>
Totaal beschikbaar voor doelstelling	<b>10.027.347</b>
<b>Lasten</b>	
Projecten	1.947.970
Blockbusterfonds	535.111
Exploitatie vastgoed	2.510.969
Organisatiekosten	437.191
	<hr/>
Totaal besteed	<b>5.431.241</b>
Exploitatiesaldo	4.596.106
Bestemming exploitatiesaldo:	
Aflossing vasgoed	4.096.106
Bestemmingsreserve t. b. v. doelstelling	500.000

# 6

## Bestuur VandenEnde Foundation en DeLaMar Theater

### Medewerkers VandenEnde Foundation

#### Bestuur

Joop van den Ende *voorzitter\**  
Hans van Veggel *vice-voorzitter\**  
Peter Prein *secretaris-penningmeester\**  
Janine van den Ende-Klijberg *bestuurslid\**  
Ewald Kist *bestuurslid*  
Frank Klijberg *bestuurslid*

#### Medewerkers

Ryclef Rienstra *directeur\**  
Natasha Kyriakopoulos *directiesecretaresse / projectmedewerker*

*De met \* gemerkte personen zijn ook bestuurslid van Stichting DeLaMar Theaterproducties.*

#### Relevante nevenfuncties bestuursleden

Joop vanden Ende  
President commissaris Stage Entertainment B.V.  
Commissaris Novamedia Holding B.V.  
Commissaris VandenEnde&Deitmers  
Voorzitter bestuur Stichting TheaterAlliantie

Janine van den Ende  
Commissaris Stage Entertainment B.V.  
Juryvoorzitter Johannes Vermeerprijs (t/m 2013)

Hans van Veggel  
Voorzitter bestuur Stichting Cultureel Erfgoed Portugees-Israëlitische Gemeente  
Voorzitter bestuur Stichting Anton Kersjes van de Groenekan Fonds  
Bestuurslid Stichting Aboriginal Art Museum Utrecht  
Voorzitter bestuur Stichting Stimulering Kunst en Cultuur  
Voorzitter bestuur Stichting Musical Awards

Ewald Kist  
Commissaris Stage Entertainment B.V.  
Bestuurslid Johan Cruyff Foundation  
Commissaris Philips Electronics  
Commissaris DSM Nederland  
Commissaris Moody's US

Frank Klijberg  
Bestuurslid Stichting Musical Awards

Peter Prein  
Commissaris Novamedia Holding B.V.  
Secretaris-penningmeester bestuur Stichting Stimulering Kunst en Cultuur  
Secretaris-penningmeester bestuur Stichting Musical Awards  
Secretaris-penningmeester bestuur Stichting TheaterAlliantie  
Secretaris-penningmeester bestuur Stichting M-Lab



FOTO: DIEDERIK DE GROOT

*M-Lab, Daniël Boissevain in de voorstelling CIRCUS.*



FOTO: UNSEEN PHOTO FAIR

*FOAM, Unseen Photo Fair, 2013.*

# 7

## **Adviseurs VandenEnde Foundation**

### **Adviseurs muziek**

Jan Wijn *pianist, hoofdvakdocent piano Conservatorium van Amsterdam*

Monique Bartels *celliste, hoofdvakdocent cello Conservatorium van Amsterdam*

Peter Brunt *violist, hoofdvakdocent Koninklijk Conservatorium Den Haag  
en Conservatorium van Amsterdam*

Rik Knarren *trompettist, docent trompet en bugel*

Peter Beets *jazzpianist*

Marius Beets *jazzbassist*

Dominique Citroen *adviseur podiumkunsten*

### **Adviseurs theater en dans**

Hajo Bruins *acteur*

Hans Croiset *acteur, regisseur, auteur*

Carline Brouwer *actrice, regisseur en hoofd Casting & Toneel bij Joop van den Ende  
Theater Producties*

Angela Linssen *artistiek directeur Hogeschool voor de kunsten Amsterdam afdeling  
moderne theaterdans*

Sieta Keizer *directeur, artistiek leider M-Lab*

### **Adviseurs film, televisie en nieuwe media**

Sytze van der Laan *producent speelfilm NL Film*

Gerben Schermer *directeur Holland Animation Filmfestival*





© KOOS BREUKEL EN ROY VILLEVOYE / COURTESY THE ARTISTS MOTIVE GALLERY AND VAN ZOETENDAAL COLLECTIONS

*FOAM, From the series Tí Yano Sakar, Koos Breukel en Roy Villevoye.*



## Colofon

*Bijdragen:* Sophie Braam, Jowi Schmitz, Ryclef Rienstra

*Correctie:* Peter Moree

*Vorbereiding voor druk:* Zetterij Chang Chi Lan-Ying

*Druk:* Offsetdrukkerij Jan de Jong

*Afwerking:* Binderij Patist, Den Dolder

*Vormgeving:* Gerard Unger

De teksten in dit jaarverslag zijn gezet in *Alverata*, een nieuw lettertype, in 2013 door Gerard Unger ontworpen.

© Copyright *VandenEnde Foundation*, Amsterdam 2014

Bij gehele of gedeeltelijke overname uit dit jaarverslag dient u vooraf toestemming te vragen aan de *VandenEnde Foundation*.

*VandenEnde Foundation*

De Boelelaan 32

1083 HJ Amsterdam

Postbus 75461

1070 AL Amsterdam

Telefoon 020-57 45 075

*E-mail:* [info@vdef.nl](mailto:info@vdef.nl)

*Website:* [www.vdef.nl](http://www.vdef.nl)

*Informatie over het DeLaMar Theater:* [www.delamartheater.nl](http://www.delamartheater.nl)

*Informatie over het Blockbusterfonds:* [www.blockbusterfonds.nl](http://www.blockbusterfonds.nl)



*Kazimir Malevich, Een Engelsman in Moskou.*

# Doelstelling en strategie

## Doelstelling

*De Stichting VandenEnde Foundation is op 18 januari 2001 opgericht.*

*Artikel 2 van de statuten luidt:*

*De stichting stelt zich ten doel:*

**1** *het verlenen van financiële hulp dan wel het anderszins verlenen van steun aan:*

- instellingen en projecten die de bevordering van kunst en/of wetenschap (mede) beogen, daaronder begrepen, doch niet daartoe beperkt, die op het gebied van podiumkunst en andere kunstvormen;*

- personen die zich bewegen op het gebied van kunst en/of wetenschap;*

**2** *het mede in het algemeen belang en te algemene nutte verwerven, verbouwen, instandhouden en (doen) exploiteren van een theatercomplex (DeLaMar Theater), gelegen aan de Marnixstraat te Amsterdam, waarin culturele activiteiten zullen plaatsvinden, in het bijzonder activiteiten op het gebied van podiumkunst;*

*het verrichten van al datgene wat daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, waarbij de stichting haar doelstelling mede zal kunnen realiseren door het ter beschikking stellen van fondsen aan een of meer steunstichtingen waarvan het bestuur in meerderheid dient te bestaan uit leden van het bestuur van de stichting.*

## Strategie

*Door middel van eenmalige en meerjarige financiële bijdragen ondersteunt de VandenEnde Foundation talentontwikkeling van individuele kunstenaars op het terrein van de podiumkunsten en de audiovisuele media. Ook verleent de Foundation financiële ondersteuning aan bijzondere projecten. Het accent ligt daarbij op kwaliteit, ondernemerschap, originaliteit en publieksbereik.*

*In het Blockbusterfonds werkt de VandenEnde Foundation samen met het Prins Bernhard Cultuurfonds, VSBfonds en de BankGiro Loterij.*

*Het DeLaMar Theater in Amsterdam is een initiatief van de VandenEnde Foundation.*

VandenEnde  
FOUNDATION

ondernemend cultuurmecenaat